

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Ecclesiae Paderbornensis

Dietrich <Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1602

Excommunicationes reseruatae Episcopis.

urn:nbn:de:gbv:23-drucke/s-483a-2f-helmst3

SEQVENTES EXCOMMUNICATIONES RÉSER-
VANTVR EPISCOPIS

1. Compellentes Ecclesiasticos ad submittendum ecclesias & bona, seu iura ipsarum laicis.
2. Grauantes & vexantes personas ecclesiasticas, eò quod rogatum, pro quo rogabuntur, non elegerint.
3. Impedientes eos, qui litigant in foro ecclesiastico in causis, quæ de iure vel consuetudine ad dictum forum pertinent.
4. Grauantes vel vexantes eos, qui in ipsis excommunicationis vel suspensionis sententiā protulerunt.
5. Domini temporales interdicentes subditis, ne Ecclesiasticis vendant, emant, coquant, molant, aut alia obsequia exhibeant; usurpantes bona ecclesiarum vacantium.
6. Exigentes aliquid ab Ecclesiasticis transcurrentibus pro rebus suis, quas non negotiationis causa deferunt.
7. Communicantes scienter in crimen cum criminoso nominatim excommunicato, ei consilium, auxilium, vel fauorem impendendo.
8. Usurpantes Prælatorum Ecclesiasticam iurisdictionem, & eos collectis, aut tributis onerantes.
9. Qui reuocant, vel vi, aut metu extorquent à Prælatis ecclesiasticis libertatem absoluendi, vel pœnas excommunicationis.
10. Impedientes monialium Visitatores in suo officio.
11. Sepelientes in loco sacro hæreticos.
12. Qui in Cœmiterijs excommunicatos publicè, vel nominatim interdictos, vel manifestos usurarios scienter sepelire præsumunt.
13. Qui scienter in gradibus prohibitis, aut cum monialibus, vel qui in religione aut sacris constituti, matrimonium contrahunt, aut qui inter ipsis scienter huiusmodi matrimonia celebrant.

14. Religiosi, ac alij Clerici personatus habentes, medicinam audientes.

15. Qui statutis suis vsluras fouent.

16. Religiosi temerè habitum dimittentes, vel ad quævis studia sine licentia accedentes.

17. Cogentes virgines, vel viduas in uitæ ingredi religionem.

18. Item, qui earum sanctam voluntatem, religionem profitendi, sine iusta cauſa impediunt.

19. Monachi, qui ad Principum curias se conferunt, ut damnum aliquod inferant Prælato aut Monasterio.

20. Monachi intra septa monasterij sine licentia Abbatis arma tenentes.

21. Religiosi, qui ad retrahendum debitores à solutione decimarum aliqua proferre præsumunt.

22. Bona ecclesiastica alienantes, vel alienata recipientes.

23. Impedientes legatos, vel nuncios Apostolicos, ne recipientur, vel faciant ea, ad quæ sunt missi.

Sunt aliæ excommunicationes, sed quia in his regionibus raro incident, breuitatis cauſa prætereuntur.

**QVID AGENDVM SIT EI, QVI HABET CASVS
RESERVATOS.**

A deat suum Pastorem, & petat ab illo, vt sibi procuret facultatem absoluendi à casu referuato, vel casibus referuatis. Et si ipse Episcopus non velit concedere eam facultatem Pastori, sed ipse velit audire confessionem pœnitentis, tunc qui irretitus est huiusmodi casibus, tenetur adire Episcopum, & ei integrè omnia peccata confiteri, etiam non referuata. Quod si nolit Episcopus audire confessionem integrum pœnitentis, iniuncta salutari pœnitentia pro casu referuato, remittat pœnitentem ad suum Pastorem, qui integrè referuata & non referuata confiteri teneatur.

NO

NOTANDVM.

In mortis articulo possunt omnes à quocunq; excessu, crimine, quantumuis enormi, & excommunicatione, à quocunq; Sacerdote absolui, vbi tria obseruanda.

Primum, vt satisfaciat iniuriam passis.

Secundò, vt infirmus promittat, se recuperata sanitate, & alijs legitimis impedimentis cessantibus, præsentaturum ei, à quo ordinariè & regulariter erat absoluendus, quia alioquin recideret in excommunicationem, à qua fuerat absolitus.

Tertiò, quòd si in illa infirmitate deceaserit, amici & hæredes secundum cautionem præstitam defuncti, lassis satisfaciant, aut arrestum bonorum defuncti admittant, & indulsum sepeliendi defuncti à iudice, qui cundem excommunicauit, petant, & sic defuncti corpus ad ecclesiasticam sepulturam suscipiantur, nisi aliud defuncti delictum de iure vel consuetudine obstaret.

Vt timeatur & vitetur excommunicatio, aliquando docendum est breuiter quid sit, quæ, ac quanta mala efficiat.

EXCOMMUNICATIO QVID SIT, ET QVOTVPLEX.

Excommunicatio duplex; Maior, Minor.

Excommunicatio Maior, vt nomen sonat, est extermi-
natio extra communionem & societatem Christianorum
& fideliū, vt habeatur, iuxta verbum Christi, velut ethni-
cus & publicanus; quare etiam vocatur Anathema.

Matt. 18.
Galat. 1.
1. Cor. 16

EFFECTVS EXCOMMUNICATIONIS MAIORIS.

1. Priuatur fructu & participatione omnium diuinorum, hoc est, sacramentorum omnium Ecclesiarum, & diuinorum officiorum. Quare nec sacrificio Missæ, nec alijs officijs Ecclesiasticis licet eis interesse, vbi etiam ab alijs vitandi sunt, maximè si sunt nominatim excommunicati, vel propter manuum violentam in Clericum iniectionem notoriam. Licet tamen eis audire verbum Dei, & extra officiorum tempus ingredi Ecclesiam.